NAVILLEDITTINAD WAYENAH ' 'AYCCOCCM EMUM ' 'AYCCOCCM AMUM

Kúma**n**abila

K'à mìna à mà kó dúnya' mànton' bεε ká kan ni bònya ye, àni kó bεε ká kan sàriya' la làkika' la, kó ò le be bεε ya hɔrɔnya' sàbati, kà bεε kánya ɲásuma' dúnya' sìgi' la.

K' à mìna à mà kó mɔgɔya hákε lɔnbaliya' ni à jàtebáliya' nàna ni syáman ye dúnya kɔnɔ, minw kà hádamadenw dùsu' kàsi, àni K' à mìna mà tèle kúra min bɔra, à fɔra kó kúma' mín ká dí mín yé, ò bé ò fɔ, díina' mín ká dí mín yé, ò bé ò kɛ, kó mɔgɔw kà síran ngɔn ná, ò bánna, kó fàgantánya júgu bánna, ò kùma' kɛra bɛnkan ye min kɛra hamamadenw haminankoba ye,

K' à mìna à mà kó kà mɔgɔya' hákε' látanga ní sàriya' sìgili' yé sèn kán, yé wájibi yé wálasa mɔgɔw kàna wájibiya kà múruti bènkánni' kánma, àni fàngajúgu' kánma,

K'à mìna à mà à ká kán tériya' yé kε jàmanaw ni ηgɔn cε,

K'à mìna à mà dúnya' mùme sáratikan' ná, Dúnya' Jàmanaw yá to màntonw bee kà à yìra kó ù lánin be mogoya' hákeyabaw' la, ù lánin hádamadenya' tá bònya' ní à lànbe' la, ù lánin be cew ní mùsow kányangonmaya' lá háke' lá, ní ù kà nàniya' sìri kà mogoya' yá ne sàbati, àni kà nánamaya' kecogo núman' sìgi sèn kán horonya' berebere kono,

K'à mìna à mà Dúnya' jàmanaw kà à nàniya kó ù bé jen ní Tonba yé kà mogoya' hákeyaw látànga à ná' mà dúnya' mùme kono,

K'à mìna à mà, ò nàniya núman té sé kà síra' sɔrɔ ní bεnkélenma má kε mɔgɔya' hákεyako ní à hɔrɔnyako' kán,

Dúnya' tənba' ya ngənlajereba' kà í kán' bìla kà dunya' mumee məəgəə hakeeyaw dantigeelikan gánsi kà à yìra ò nnanıya nnuman yé feen ye, mín ká kán kà kee mànton' ni násəən' beeee lànnini ye, yálasa məəgəə kelen kelen beeee, àni jeekulu kelen kelen beeee ye nin dàntigeelikan' nìn tó ù hákili' lá, kà ù kàlan' ní lámadamuni' kəənəə, kà feeree kee dəəsənin dəəsənin ù ya húkumu' kəənəə, wálima dúnya beeee kəənəə, kà hákeeya nìnugu ní həərəənya nìnnugu látàngali' yíriwa, àni kà à kee beeee ye səən ù mà nna keera ù ya jàmana kəənəəna ye, wálima jàmana gbeeree min bé ù ya màra' kəənəə.

Baabu jonna

Wólo' lá, hádamaden' bεε ye hɔrɔn ye, bεε ká kán lànbe ní hákεyaw Mɔgɔ bεε ye hákilitigi ye, bεε ye hákilima ye ; ò là, ù ká kán kà ngɔn mína ní bádenya ye.

Báabu 2 nan

Mogo' bee do be kà à lon kó í ká kán ní mogoya hákeyaw ní à horo kófonin' bee ye nìn dàntigelikan' nìn kono, mogo má bo mogo kerenkerenninya lá, fàragbeko ni fàrafinko te à la, síyawoloma te à ce ni múso má bo ngon ná, í be kán mín fo, ó té à la, díinako té à lá, hákilila ye mín yé pólitikiko' lá, wálima hákilila gberew, ó te à boyoroko te à lá, n ye fàgantanden ye wálima n ye fàgamaden ye, ó à la, nàfolotígiya ni bólokolonya te à la, nàmakalako ni horonyako te à la; fen o fen be nà ní wólomali' ye mogow ní ngon ce, ò sí te à lá.

O cógoya kélen mà, bɔyɔrɔ má bɔ bɔyɔrɔ la. I bɔyɔrɔ' lànbe' tɔw cε' mà, í ya jàmana' kɛra jàmana' yɛrɛmahɔrɔnyanin ye, à kɛ jàmana ye mín be jàmana gbɛrɛ ya màra kɔnɔ,

wálima à be à yere bólo jàmana gbere ya húkumu' kono, wólomali sí te ke kà lá ò kán.

Báabu 3 nan

Məgə' kæra cogo ó cogo, à ká kán ní **n**ánamaya' ye, à ká kán ní hərənya' ye, à ká kán ní lákandali' ye.

Báabu 4 nan

Mogo sí te sé kà mìna kà í kε jon ye wálima kà í kε bólokonomogo ye, jonya' bánna, jonféere' bánna sàriya' la.

Báabu 5 nan

A mán kán mɔgɔ sí ye jàngáta, wálima kà làjába, wálima kà à ní tɔrɔ, níjuguya' dànmátεmε' fε, fó kà à lèebu.

Báabu 6 nan

Bεε ká kán ní lànbe' ye sàriya' lá, à kετα yɔrɔ ó yɔrɔ ye.

Báabu 7 nan

Bεε ká kán sàriya' lá, àyiwa bεε ká kán ní sàriya' ya làtangali' ye kà à sɔ à má kɛ wólomali ye. Bεε ká kán ní kɔsɛmɛ ye sàriya' là kà i yɛrɛ tànga bɔ wólomali' súgu ó súgu mà, mín be dàntigɛlikan' nìn sɔsɔ, àni mín be se kà nà ní à sɔsɔli' ye.

Báabu 8 nan

A be bɛn mɔgɔ bɛε ye cɛn yɛrɛ l, í ye í ya jàmana' sàriyaso' màgbε sàriya' mín násininin bε ò kóna' mà, kà i lákisi kà bɔ wálew mà, minw be jàmana sàriyaw sɔsɔ.

Báabu 9 nan

A mán kán mɔgɔ sí ye mina, wálima kà dòn kàso' la, wálima kà à gbɛn kà bɔ à fàso' la, kà à sɔrɔ kùn te à la.

Báabu 10 nan

A ká kán mɔgɔ' bεε ye, bεε fána ká kán ò lá, ni bèn kεra i kán, i ya kiti tigε námara te min na, bεε na'na, tìribinali la, mín be à yεrε sàgo' la, ká kán mín na fána, tìribináli' mín bena jó dí à mà kà à ya hákε lɔ à ye, wálima kà jàlaki' bèn à kán cɛn' yεrε la, ni à jó tɛ à la.

Báabu 11 nan

Ní mìnaliko lára mɔgɔ ó mɔgɔ kùn, à te se kà mìna ábada, fó ni kíti kà à yìra tìribináli' la, kà à sɔrɔ áwoka kà à láfàsa, kó àle nɔ' lò làkíka' la.

Mogo sí te se kà mìna kó la, kó' mín kɛtuma' kà à soro kójugu tε i ya jàmana' kono, wálima dúnya' sàriya' la. Mogo' be kó' kɛ tùma' mín na fána, à ni μàngíli' mín ká kán, ò wágati' la, fóyi te se kà fàra ò kán kɔ' fɛ.

Báabu 12 nan

A te ben mgg sí ye i sèn' dòn mgg gbere ya nánamaya' kónaw la, à ya sókono kónaw la, à ni kà à ya bàtakiw konona gudow la, kà à soro jonjon te à lá ; wálima kà mgg' lèebu,

kà à təgə' cen. Sàriya' ká kán kà lə bee kə kərə kà i látànga kà bə ò kó súguya' mà.

Báabu 13 nan

Kà tágama jàmana' kɔnɔ, yɔrɔ ó yɔrɔ ká dí i ye, jàmana' yɔrɔ' mín ká dí i ye, kà sìgi yèn fána, o bɛnna bεε ye.

Kà bo i fàso' la à ká dí cógo' mín, kà sègi à ká dí i ye cógo' mín, ò bεnna bεε ye.

Báabu 14 nan

 $\mathfrak{p}$ ánimabori' $\mathfrak{p}$ á, mín ye kà siran i ní' $\mathfrak{p}$ á kà i y $\mathfrak{e}$ r $\mathfrak{e}$ $\mathfrak{p}$ íni, à be b $\mathfrak{e}$ n b $\mathfrak{e}$ e ye ye dògotu $\mathfrak{p}$ íni, kà jàmana gb $\mathfrak{e}$ r $\mathfrak{e}$ $\mathfrak{p}$ íni, kà i kàlifa' sìgi yèn, wà jàmana sí te se kà bàn i la kà i gb $\mathfrak{e}$ n.

Kà kójugu' kε sàriya' ká kán kà i nɔ' mìna mín na, wálima mín dúnya' sàriyaba' sɔsɔ, kó i be bòli kà tága i kàlifa jàmana gbεrε la, ò kó tε.

Báabu 15 nan

Məgə' kɛra cógo ó cógo, à ká kán ni jàmana' də jàmanadénya ye.

Sego si ya jàmanadénya' te se kà bosi i la kà à soro kùn jonjon te à wà mogo si te se kà mogo si bàli kà bo jàmana' do jàmanadénya' la kà dòn dogbεrε tá la.

Báabu 16 nan

Cε' ni mùso' fɛn ó fɛn séra bálikuya' mà, à be bɛn i ye fúru kɛ, kà kɛ ; lónanya ní dùgulénya te ò la, díinako te ò la. Cɛ ni mùso bɛɛ ká kán sàriya' la, fúru' sìrili' la, cɛlasígi' kɔnɔ, àni fúrusa' tá fànfɛla' la.

Fúru' te sé kà sìri ní à má ke ni fúrungon' fìla ya jen' ye.

Dénbaya dénbayaw kenin **no**gon kán, ò le ye sìgida' ni màrada' jù' ye, wà à ká kán sìgida' ni fànga' ye ù lákanda.

Báabu 17 nan

Mogo kélen, wálima jεkúlu', bεε ká kán ni táya' ye, bεε tá ye i tá ye.

Məgə də mán kán kà bèn də kán kà à tá bəsi à la fàniya' kán.

Báabu 18 nan

Míiriya' mín ká dí i ye, i hákili' kà fɛn' mín mìna, díina' mín ká dí i ye, bɛnna bɛɛ ye; ò kɔrɔ' ye kó ni i be à fɛ kà bɔ díina' dɔ la kà dòn dɔgbɛ la, ò be i mà; kà díina' fàlen, ò be i mà; àyiwa bɛɛ be se kà i ya séli' ni ya díina' kɛ i kélén, wálima jàma' la, sùtara la wálima kɛnɛ' kán, à kɛra kàlanni' tá síra' ye, wálima bàto' tá síra', wálima séli.

Báabu 19 nan

Hákilila' mín ká dí mgo' mín ye, ò benna i ye, à foli' kene' kán, ò dàgara ye. 0 ye kó mgo si te se kà mgo torct à hákilila' kánma, mgo se kà mgo' bàli kà kànnafóniw gánsi yoro' mín ká dí i ye, jàmana' mín ká dí i ye.

Báabu 20 nan

Kà μοgon lájεn μοgonye bolo mà, wálima kà ton' sìgi, ò dàgara mogo' bεε ye.

A te se kà wájibiya mgg si kán, kó i ye kε ton do tonden ye kà à soro à mán dí i ye.

Báabu 21 nan

A be ben bee ye i sèn' dòn i fàso' kónaw nánabəli' la, à kera yerebakun' ye wálima i kà i wàsa' dòn məgə gbere la, i yere kà məgə' mín súgandi i yere mà.

Kà lɔyɔrɔ' sɔrɔ i fàso' fòrobabáaraw la, ò be bɛn mɔgɔ bεε ye, wà bεε ká kán à la.

Jàma' ŋàniya' le ye màrabólo' ya fànga' jù' ye ; jàma' be ò $\mathfrak n$ lánkɛnɛmaya kàlafíli' sèn' fɛ, ni' ò ye wóte' ye, námara te mín na. O kàlafíli' ká kán kà kɛ tùma ni tùma, bɛɛ ye wóte cógo kélen na, gùndo la wálima cógo la, bɛɛ be i yɛrɛ le nàniya' yìra.

Báabu 22 nan

Sìgidénya' húkumu' kɔnɔ, bɛɛ ká kán ni i fàso' màrabólo' ni dúnya' tɔ dɛmɛ' ye, i ya dúnyalatigɛ' gbɛlɛyaw la ; bɛɛ ká kán ni nàfasɔrɔ hákɛya' ye, àni mɔgɔya' hákɛya', àni lɔnko' ni séko' hákɛya' mín be í lànbe' kɔrɔta, kà í ya hádamadenya' sàbati.

Báabu 23 nan

Bεε ká kán ni báara' ye, báara' mín kà dí à ye, bèn te kε à kán báara' mín na ; bεε ká kán kà látànga báarasɔrɔbaliya' fána mà

Mɔgɔ' ni mɔgɔ' mín ya báara' ye kélen ye, òlugu ká kán ni sàra kélen ye, wólomali te mín na.

Báarakɛla' bεε ká kán ni sàra ye, mín be bεn à ya báara' kíima' mà, mín be à màko' nà, mín be à tó à ni à ya dénbaya' be bálo ù hákε' la, bònya' kɔnɔ; kà síninasigi' fána jàte' mìna ò la n'à be bεn.

A be ben bεε ye sendika sìgi, wálima kà dòn sendika' la, yálasa kà i yerε látànga.

Báabu 24 nan

Bεε ká kán ni làganfíya' ni dàamu' ye : ò be à yìra ko dàn ká kán kà ye báara' kùntaga' la, báarakεla ká kán kà baara' bìla tùma ni tùma.

Báabu 25 nan

Bεε ká kán ni pánamaya' dàamu' ye, mín be à tó à ni à ya bálo', ù fεετοbo, ù sìyoro', ù fúrakɛli', àni pánamaya' làganfiyalan' be nɔgɔya cógo' mín ; báarakɛla' ká kán ni màrabólo' ya dɛmɛ' ye ní ya báara' cɛnna, ní jànkáro' kà lásìgi, ní lùjura kà à sɔrɔ, ní à kɛ fìriyatɔ ye, ni kɔrɔ' nàna kà à dɛsɛ, wálima gbɛlɛya' fɛn ó fɛn kà à sɔrɔ, mín be à kɛ dɛsɛbagatɔ ye kà à sɔrɔ à yɛrɛ nɔ tɛ.

Mùsow ya konomaya' ni dénw ya dénmisenya' ká kán ní deme màgben kerenkerennin ye. A kera fúrukonoden ye, wálima à kera fúrukofeden ye, dén' bee ká kán ni tàngali' ye.

Báabu 26 nan

Bεε ká kán ni kàlan' ye. Sàra mán kán kà bɔ ò kàlan' nà, i n'àfɔ kàlan' dùgumála' fó kà tága sé sépe' mà, wálà bèpes' la. Kà tága sé mà, ò ye wájibi ye. Τεkinikikálan' ni báarakalan' ká kán kà kɛ fɛ lɔɔkɔnin ye ; sánfɛkalan' ká kán kà nogoya bεε mà, bεε ká kán kà kánya à la.

Kàlan' làpíni' ká kán kà kɛ kà mɔgɔ' ya hádamadenya' fá, àni mɔgɔya' hákɛw ni à hɔrɔnya' lásàbati. A ká kán kà pɔgɔnfaamuya pɔgɔnbonya' sàbati mɔgɔw ni pɔgɔn cɛ, kà tériya' sàbati jàmanaw síyaw ni díinaw ni pɔgɔn cɛ, àni kà dúnya' tɔnba' dɛmɛ pásuma' la dúnya' kɔnɔ.

Dén' ládamu cógo ni à ya kàlan' sífaya' súgandili' ye fàcε ni bámuso' tá lè ye fɔlɔ.

Báabu 27 nan

A be bεn bεε ye i sèn' dòn, à ká dí i ye cógo' mín na, i ya jàmalájεkow ni nánagbεw la, kà dàamu' sɔrɔ sékow la, àni kà i nìyɔrɔ' kε lɔnkow yíriwali' la, kà ù nàfa' sɔrɔ.

Fen ó fen bora lonkow ni sékow ni másalaw kono, ní à béna ke báasi mogow mà, à kera ù bólofen cenni ye wálà kùnmasúuli, bee ká kán ni làtangali ye òlúgu mà.

Báabu 28 nan

Dàntigɛlikan' nono hákɛyaw ni horonya' sàbatíli' sìgida' la, jàmana' kono, àni dúnya' mùmɛ kono, bɛɛ ká kán ní ò ye.

Báabu 29 nan

Sìgida' ya hάκε' ye mɔgɔ kélen kélen bεε kùnko ye, k'à lá à kán ní sìgida' tε, i ya mɔgɔya' te dáfa.

Dàn sí te mɔgɔ' ya hákɛyaw' ni à ya yɛrɛmabíla' la, fó à dɔ bɛ kà i kɔrɔsi à kana mɔgɔ gberɛ tɔnɔ, à ye i jànto mɔgɔ gberɛ ya hákɛyaw la, àni jógonumanya' ni nàli' ni jàma' làganfíya' kánma, bɛɛkanya' kɔnɔ.

O hákeyaw ni n-tá-ye-n-yerε-ye' te bεn cógo sí la, ní ù be Dúnya' tɔnba' ya sàriyaw sɔsɔ.

Báabu 30 nan

Yərə sí te dàntigɛlikan 'nìn kənə, ní fànga, wálima jàmakúlu, wálima mə gbansan be sé kà míiriya gbɛrɛ bə ò kənə kà nà ni ków ye wálima wáleyaw ye, minw bena ni dàntigɛlikan' nin hákɛw ni à hərənya' bènni' ye.